

Перець

1991

ISSN
0132-4462

СІЧЕНЬ

№2

ДОПЕКЛО!

ВЕЛИКИЙ КОВБАСНИЙ ШЛЯХ...

Усе, виявляється, під Сонцем уже було. Згадайте історію. Стародавній Китай. Династія Хань. І Великий шовковий шлях...

За тих далеких часів був такий легальний канал для міжнародного бартеру. Зі Сходу — на Захід. Ми вам — рулон шовку, ви нам — пучок віників. Березових. Худоба на марші любить ним поласувати.

Але то — торгівля. Без політики...

Однак часи змінюються. Хоча традиції і залишаються. Де пройшов один караван — пройдуть й інші. Вчить східна мудрість. Уже людей нинішніх.

Якщо ще вчора Схід просувався на Захід, то сьогодні вже Захід просувається... Але не на китайський. У братів «хунвейбінів» теперечки усе о'кей. Вчасно отямилась. Прийняли семирічний план. І, за звичкою, достроково збудували — народний капіталізм. Це коли — влада народна, а живуть не так, як колись у таборі. Хоч і соціалістичному. Бідно, але з планами на майбутнє...

Захід допомагає нам. Факт! За великим рахунком. По Великому ковбасному шляху. Можливо, так назвуть його колись майбутні історики. Без аналогій. Контури цього великого шляху накреслили на всіх картах світу наші державні мужі-благодійники. Доземний уклін їм за турботу.

Допомога нам справді йде з усіх-усюд. Як гуманітарна. І під девізом: «Не дамо загинути тим перетворенням, що розпочалися у вашій країні!» Благородно і зворушливо!

Отже, перебудова — не вмере! Зате голодне запаморочення у народу буде. Не від порожніх прилавок вітчизняних суп... супермаркетів. Коротше, магазинів. До цього ми вже звичні. А від гастрономічно-гардеробного асортименту тих благодійних посилок.

Бачив я по телевізору. Відкрили одну. У порядку реклами західного способу життя. Так там, скажу, — не «тамбовський» окіст і не ковбаса «Шахтёрська» — кольору антрациту і дев'яностоп'ятипроцентної, як у тропіках, вологості. А жива ілюстрація до книги «Про смачну та здорову їжу». Було у нас таке післявоєнне видання.

От із промтоварами тільки трохи гірше. Західний народ, кажуть, шмотки прямісінько із себе знімав, щоб нам чимдуж переправити. Розміри можуть не підійти — джинсів чи пеньюарів...

Тепер мені зрозуміло, чого найкращі чекістські сили на охорону тих посилок кинуті. Народ мусить поступово до такого достатку звикати. І щоб у чергах революційний порядок був. Бо у нас уже всі тих посилок чекають. Ніхто спокійно працювати не може.

Правда, дехто висловлює невдоволення. Мовляв, ця поміч принижує національну гідність. Дурниці! Виходить, це і ми когось ще зовсім недавно принижували. Коли товарняки з чорною ікрою та баликом «Дарницьким» за рубіж гнали. І де тільки можна асуани зводили...

Чого ж тепер і нам не взяти? Тим паче, є куди. В ім'я ж чого ми свої врожаї згубили та не збирали як слід? Щоб було куди гуманітарну допомогу приймати. Засіки Батьківщини, благо, дозволяють.

Ні, відмовитися від цієї допомоги аж ніяк не можна. Бо ніхто не назве нас розумними. Люди, бачте, нам від щирого серця допомагають. З великої вдячності, виявляється, до нашого народу-переможця. А ми — у позу...

Згадайте знову ж таки ту саму історію. Пам'ятаєте про всесвітньоісторичне значення Великого Жовтня? Як тоді наша «Аврора» всіх буржуїв настрахала. На весь світ бабахнула. І заворушилися Крупи із Рокфеллерами. Почали хоч трохи про власний народ дбати. Та елементи соціалізму в свій хижацький капіталізм вкраплювати.

Так що кому-кому, а країни міжнародного капіталу нам повік зобов'язані. Виходить, ми для них свою революцію здійснювали. Щоб хоч там люди трудящі по-справжньому жили. Хто працює — той їсть. І добре їсть. А не з протягнутою рукою ходить...

Хтось там із великих казав, що історія повторюється двічі. Спершу — як трагедія, а вдруге — як фарс... От-от, саме як фарш. Гуманітарно-сосисочний. Який йде до нас нині по Великому ковбасному шляху...

І ЦЕ—ЖАХИ?!

УСМІШКА

Подався я днями до відеосалону, на фільм жаків режисера Альфреда Хічкока. Нас стільки років ним страхали, що вирішив: таки піду.

Скажу одверто, йти було трохи лячно. Особливо після того, як напередодні у бібліотеці ще раз перечитав літературу про цього режисера. Про нього таке писали, що холодний піт проймав, ноги не тримали, волосся дибки ставало і не вкладалося навіть масажною щіткою. Тому перед сеансом прийняв седуксен, еленіум і, про всяк випадок, прочистив шлунок. Прихопив із собою також валідол, корвалол, нітрогліцерин і залишив записку, що, мовляв, як не повернуся, помститься Голлівуду та ділкам вітчизняного відеобізнесу.

Розпочався фільм. П'ятнадцять хвилин минуло, півгодини... Жодних жаків! Я був навіть подумав, що ще кіножурнал іде. «Новини дня»! Виявляється — жахи. Ну, показують якусь захаращену кімнату з гусінню, павуками та іншими комахами... Тьху! Та хай їхній режисер завітає до нашого гуртожитку чи хоча б у їдальню...

Просто жаль карбованця з половиною, їй-богу. Даруйте, але до нашого привокзального туалету зайти у сто разів страшніше, і всього за двадцять копійок. Я вам більше скажу, знати, як у виконкомі відвідувача приймають на квартирну чергу, коли в нього 5,1 м² при нормі 5 — куди як моторошніше вийде. Та в нас нині досить вийти на вулицю після десятої вечора, то більший страх візьме, ніж після перегляду трьох серій подібних фільмів. Такі неформали вулицями дефілюють, того й диви — хічккунуть!..

А ще можна і у наші магазини зазирнути...

Та що там довго розводитися: якби той Хічкок єдиний раз побачив наш 69-й автобус у годину пік, він спалив би всі свої стрічки й попросився б до нас повчитися...

А по приїзді я показав би йому свої сандалети місцевого виробництва, щоб він остаточно переконався, що усі його монстри, разом узяті, нашим побутовим жахам і в підметки не годяться.

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Зробимо усе, бабуню! Сьогодні ж звернемось по допомогу до світової громадськості та української діаспори...

— Останній раз питаю: де сховав купони?!

БІОПОЛЬНІ СТРАЖАННЯ

Чудотворців тих славлять газети,
(Називаючи чудом з чудес),
Хто притягує різні предмети
До своїх біопольних тілес.
Це не гра у якісь там «бірюльки»!..
Коли хто з цих майстрів захотів —
Сковорідки і різні каструльки
Прилипають до їх животів.
Справедливість! Сховалася де ти?
Чому так? Поясни мені суть:
Дивотворців портрети в газетах,
А мене викликають у суд?!
З цеху йшов я... Душа тріпотіла:
Ось воно — найвеличніше з чуд! —
Під полою прилипло до тіла
Дефіцитних деталей із пуд.
Журналістам набігти б юрбою,
Клац! — портрет у газету, в журнал...
Ні! Вахтери ведуть під конвоем,
Пришивають мені кримінал.
Нині кожен мені очі коле...
Заявляю протест-резюме:
Я не крав! Винне в тім біополе,
Що до мене все липне саме!
Це якісь, бачте, сили сторонні,
Я й в селі потрапляв в ці діла:
Раз налигач прилип до долоні...
А на ньому корова була! —
Тож благаю: візьміть на поруки!
Це ж бо явище враз не рішить.
Біополе — не вивчена штука:
Липне все... що погано лежить!

Володимир ЧУБЕНКО.

В ИСОКИЙ головуєчий! Дорогі громадяни й товариші депутати!

Правує до вашої голосної компанії корінний одесит Костянтин Остапович Аркадійчук, широко відомий прогресивному людству ще і як Костя зі своїми шаландами, повними кефалі. Незважаючи на те, що я вже досить літній пожилиць цього світу і від тих шаланд у мене лишилися тільки персональна пісня місцевого значення, усе ж маю що сказати вам «за всю Одесу».

(Дуже можливий шум у залі. Окремі вигукі: «Котя, давай!» і «Геть одеського мафіозі!»).

Загалом можете тут пошуміти трохи, а як подує ланжеронським бризом із-під Подолу, то майте на увазі: одесит Костя наближається — причому не на зафрахтованому чадному «Ікарусі», а своєю рідною шаландою — де плавом, а де й волоком. Тому закружляйте свій затьмарений фракційною політикою регламент і повним консенсусом виходьте зустрічати. Тільки прохання — щоб був повний порядок, гідний славного Києва як матері міст руських! Якщо хто збирається писати з такої нагоди різні плакати, то щоб вирази на них були такими ж суворому парламентськими, як у нас на Привозі у колишньому рибному ряду. Що стосується кольору прапорів, то мені без різниці. Хоч із символікою шановного римського папи виходьте, аби з добрим гумором. Враховуючи історичний досвід нашої Одеси-мами, лише громадяни, котрі уміють де треба пожартувати, мають й інші гуманітарні звичини. А вони нам нині терміново потрібні — у першу чергу для того, щоб повернути народ суверенно-купонної України до пристойного життя.

(Очікувана бурхлива реакція присутніх. Заздалегідь організовані репліки: «Чудово, Костянтине!» і «Ганьба одеському мафіозі!»).

Спасибі, громадяни, товариші і панове, за теплий прийом, який не обманув сподівань бувало в бувальцях одесита. Як вихований простий виборець не буду вступати в дебати відносно того, ставити на українських купонах поряд із серією знак тризубця чи водяну дулю з маком. Нам, споживачам, це все одно. Наївшись по зав'язку останніми радикальними ухвалами по виходу з кризи, ми, одесити, ні-ні та

КОНСПЕКТ ВИСТУПУ ДЛЯ ПРЕЗИДІЇ

й згадаємо колишнє вишукане меню. Тільки, звичайно, дуже колишнє... У цьому, як ви кажете, зв'язку, дозвольте запропонувати два запитання до вашого порядку денного. Прошу приготувати записники, табло і телекамери.

Отже, запитання перше: шаланди, повні кефалі,

куди ваш Костя приводив? І друге: чому бендюжники вставали, коли в пивну заходив він?

І не треба за першим запитанням необдуманих вигуків зліва, що, мовляв, ясно куди пливла кефаль, допоки не спливла! Глибокий вітчизняний політик мусить знати: не тому в Чорному морі рибка закінчилася, що Одеса нею закусила до 1917 року, а тому, що Одесу почала згодом заковтувати дурна гідра тоталітарного режиму з тимчасово переміжною радбюрократією.

(Негайне тупотіння справа. Питання руба: «Хто його уповноважував?!», а зліва подив: «Ти диви, а може, він не мафіозі?»).

Прошу спокою, шановне зібрання. У нашому житті все може бути. Але те, що бюрократична система рано чи пізно приречена вдаватися, — у цьому мільйон одеситів ніколи не сумнівався. І ось тепер — як мовиться, краще пізно, аніж ніколи, — настав час повернути Одесі її нормальний статус. Звідси правильна відповідь на перше запитання така: і повні шаланди, і щерт набиті фелюги, й океанські судна, завантажені під саму зав'язку, ішли в Одесу саме тому, що вона була майже від народження вільним містом і портом. Усі чули про «порто-франко» і одеську вулицю під назвою Старопортофранківська?

Якщо глибокошановному з правого краю депутатів особисто незрозуміло, як це лютий самодержавний режим міг допустити в Одесі такий статус, то нехай він зробить запит до музею Ермітаж стосовно царського меню тієї епохи. У мене тут є списочок, однак з гуманних міркувань не буду всього зачитувати. Скажу лише, що у династії тих Романових вистачало здорового глузду не скидати усі продукти, які надходили через Одесу, до свого буфету. Французьких вин і англійських портерів, швейцарських сирів та німецьких ковбас, середземноморських устриць й атлантичних омарів, а також іншої «колоніальної» закусі було стільки, що її міг дозволити собі не лише член Державної Думи, не лише відвідувач Єлисеєвського гастроному столиці,

Продовження на стор. 5.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

БЮРОКРАТИЗМ

- Вмів пливти за течією навіть у застійному болоті.
- Ніколи не боявся нести відповідальність на чужих плечах.
- Середня рівність: в одних більше обов'язків, в інших — прав.
- Умовивід кар'єриста: «Рука зробила людину людиною».

Леонід ЗАБАРА.

Сумська область.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

ТАКА АРИФМЕТИКА

При розлученні подружжя
Стало говорити:
«Троє діток, що ми маєм,
Хочем розділити».

В суді кажуть:
«Як же можна
Розділити троє?
Ви подумайте гарненько
Мізками обоє».

Жінка мовить:
«Ваша правда...
От що, добрі люди,
Через рік ми прийдем знову —
В нас четверо буде!»

Микола КОРНІЄНКО.

БЛІЦ-ІНТЕРВ'Ю

Бистрим «рафиком» в село
Рано-вранці з міста
Прибули знімати сюжет
Тележурналісти.

Запитання задають,
Сиплять без упину —
Інтерв'ю дає народ
Біля магазину.

А один дивак напав
На стару бабусю:
— В вас про сесію яка
Думка, бабо Дусю?

— Я війну пережила...
Голод, культ, репресії...
Дав господь би ще тепер
Пережити й сесії!

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

ШАЛАНДОЮ — ДО ПАРЛАМЕНТУ

Закінчення. Початок на стор. 3.

але й рядовий одеський бендюжник за свої вільно конвертовані копійки. А вже якщо вони збиралися в «Гамбринусі» після роботи розпити бочечку баварського на трьох, то там би вистачило пригостити весь кворум вашого шановного парламенту з нагоди прийняття свіженької Декларації про державний суверенітет України. Тим паче, що українського хліба, сала і отих бісових смажених гиндиків теж було навалом. Уся Європа і значна частина Америки з нашого Привозу та з нашої Хлібної Гавані їли й нахвалювали!

(Стогін у залі: «Досить про це слухати!», «Хай йому грець!»).

Добре, співгромадяни, обличчя поки що фактаж, тим паче, що ви вже почали здогадуватися, у чім полягав певний державний інтерес до безмитної Одеси. У тому, що вона на практиці здійснювала віковий принцип здорової економіки: «Живи сам і давай жити іншим!». І кожен нормальний одесит, котрий саме так жив, котрий завалював не лише всю Одесу, а й інші міста і країни гарними товарами і пристойними послугами, — цей одесит був великою людиною! Ось вам і відповідь на друге запитання: чого це вільні бендюжники підводились, коли я заходив до їхнього парламенту...

(Дехто у залі стихійно підводиться. Головуючий дзенькає олівцем об порожню склянку).

Не треба демонстрації, дорогі парламентарі! Одесит Костя до вас, власне, у справі. Якщо ви будете такими люб'язними й дасте неформальному пісня... вибачте, пенсіонерів з Одеси ще дві хвилини, то економічна суверенність України від цього лише виграє. Тільки давайте відверто і чесно. Поки громадянам нашої республіки ваша політика не наповнить порожні миски і радикально не поміняє діряві шкарпетки, — вона буде називатися не політикою, а, вибачайте, босякуванням по телевізору. Кожен повинен терміново замислитися над моїм третім запитанням: чим громадянин відрізняється від радянського босяка? А тим, що він, окрім права

захриплого голосу, одержує в законодавчому порядку іще дещо. Наприклад, добрячий шматок землі, кілька сот конячих сил або мотешаланду солідного тоннажу.

Так ось, ми, учілілі одесити, від самого початку, як це кажуть, доленосної перебудови з її матюкальною гласністю не втомлюємося ввічливо повторювати: «БУДЬ ЛАСКА, ПОВЕРНІТЬ НАМ ЗАКОННЕ ПРАВО БУТИ ПОВНИМИ ГОСПОДАРАМИ СВОЄЇ СПОКОНВІЧНО ВІЛЬНОЇ ТЕРИТОРІЇ І АКВАТОРІЇ!».

Записали на табло? Пишіть далі: і тоді всі прапори знову будуть до нас у гості. І тоді нормальне людське життя повернеться не лише на наші береги, а й стане прикладом і підтримкою для всіх від Києва до Лубен. Ну, а якщо хтось призабув, що таке ОДЕСЬКЕ ПОРТО-ФРАНКО, і йому вже більш звично називати таку очищену від командно-бюрократичного глупства землю і воду «зоною», — грець із ним. Хай називають Одесу з усією її областю «зоною вільного підприємництва».

(Голоси: «Ім тільки дай!», «А може, дати?»).

Не чую, любі ви наші народні обранці, чіткого одвіту з минулого літа. Вибачте за нагадування, але саме минулого літа одній зацікавленій одеській районній Раді, а саме — Жовтневій (це яка незабаром стане Дюківською), так закортіло повернути вашу увагу до виходу з економічної кризи, що вона взяла і відбила телеграму в парламент. Причому зі скромною пропозицією: якщо побоюєтесь за всю економічно вільну Одесу, то законодавчо дозвольте хоч би вільно-експериментальну зону в масштабах одного окремо взятого одеського району, де ні Молдаванки, ні Пересипу. Але зате із всесвітньо відомим оперним театром і таким же портом. Звичайно, у цьому випадку можуть виникнути тимчасові незручності всередині самої Одеси: приміром, кордон «зоночки» довелося би проводити поміж вулицями, будинками та квартирами. А митний догляд проводити між кишнями одного й того ж піджака. Але нехай! Метиковані одесити розібрались би й не пошкодували б твердої валюти й для живильних вливань своєму м'якому карбованцю. Хіба ж не цікаво?

Однак створеній вами парламентській комісії з питань економічної реформи та управління народного господарства ця одеська витівка здалася такою недоладною, що після декількох настирливих нагадувань відбили до Одеси гідну відписку: «Вашу телеграму одержано. Висловлені у ній пропозиції відправлені Раді Міністрів УРСР для підготовки висновків».

Якщо одним з висновків можна рахувати те, що тодішнього прем'єра Масола відправили у довгоочікувану відставку, то й на цьому спасибі. Але цим

«спасибі» можна було підгодувати (умовно) лише голодаючих студентів. А тут ідеться про 50-мільйонний народ...

(Нервові запитання з місця: «І ваша Одеса всіх нас нагодує?», «Де твоя кефаль, Костю?»).

До кефалі я дійду, шановні. Та спершу ви дійдіть до виконання своїх прямих законодавчих обов'язків. І скажіть прямо: будете розв'язувати руки-ноги тим, хто бажає підвестися і зайнятися вигідною для республіки справою? Хто там лякає корінного одесита словом «бізнес»? Коли ми самі до нього повернемося, у них же там на біржах весь фураж піде донизу. А наші біляївські та овідіопільські корови знову завалять маслом увесь регіон. А запоріжці виїдуть на наш ринок такими машинами, що у «мерседесів» скати полопаються. А львів'яни уже в цьому поколінні видадуть такі телевізори, що у японців очі стануть квадратними. Слово честі, ми не згірш від інших!

Словом, громадяни й товариші, прошу поставити на поіменне голосування питання про Закон УРСР щодо вільних економічних зон. Де його розроблений проект? Та ось він, у газеті «Вечерня Одесса» за 3 грудня 1990 року. Хто автори? Професор, доктор географічних наук В. А. Дергачов. Професор, доктор юридичних наук А. С. Васильєв. Професор, доктор економічних наук І. А. Рабинович. Прошу, всього шість розділів, двадцять шість статей. Якщо відкласти на кілька днів вашу чергову сварку між партократами та демократами, — то вистачить часу для ознайомлення. І навіть скласти власну думку. Хто за?

(Густа мовчанка. У когось кнопку заїло, а хтось витягає з-під крісла досить пожмаканий плакатик: «Вільну економічну зону всій Україні, а не лише одеській мафії!»).

Дякую вам, батьки української демократії, за щирий прийом всього лиш одного одесита. Ви тут ще понатискайте свої історичні кнопки, а я тим часом повернуся до Одеси за хорошою рибкою, яка у нас іще подекуди вціліла по ставках та затоках. Обіцяю привезти повну шаланду. Тільки прошу від себе особисто, щоб ваше голосування з названої проблеми було хоч трошечки зваженим од відомого у різних зонах нашої Вітчизни негарного принципу. У нас, пам'ятаю, один місцевий ханига так висловився: «Якщо у сусіда хороший улов, — нехай уся кефаль передохне!»

Але ж ми з вами тепер знову розумні люди, які навіть за сусідським товстолобиком повинні бачити користь Вітчизні.

Законспектував Г. ЯБЛОНСЬКИЙ,
власкор Перця в Одесі.

ІРОНІЗМИ

● Аби людина відчула, що стала жити краще, досить запевнити її, що раніше вона жила ще гірше.

● Для того, щоб вчитися на помилках, треба спочатку перестати називати їх досягненнями!

Володимир ТУРІВСЬКИЙ.

м. Львів.

● Ми постійно виправляємо власні помилки. Навіть важко уявити, чим ми будемо займатися після їх можливого виправлення.

● Якщо питання довго не вирішується, отже, воно на контролі.

● Життя коротке, але скільки капостей можна встигнути зробити!

● Дивно, що у нас не вистачає м'яса при стількох козлах відпущення.

● Одні густо замішують, інші довго розхльобують.

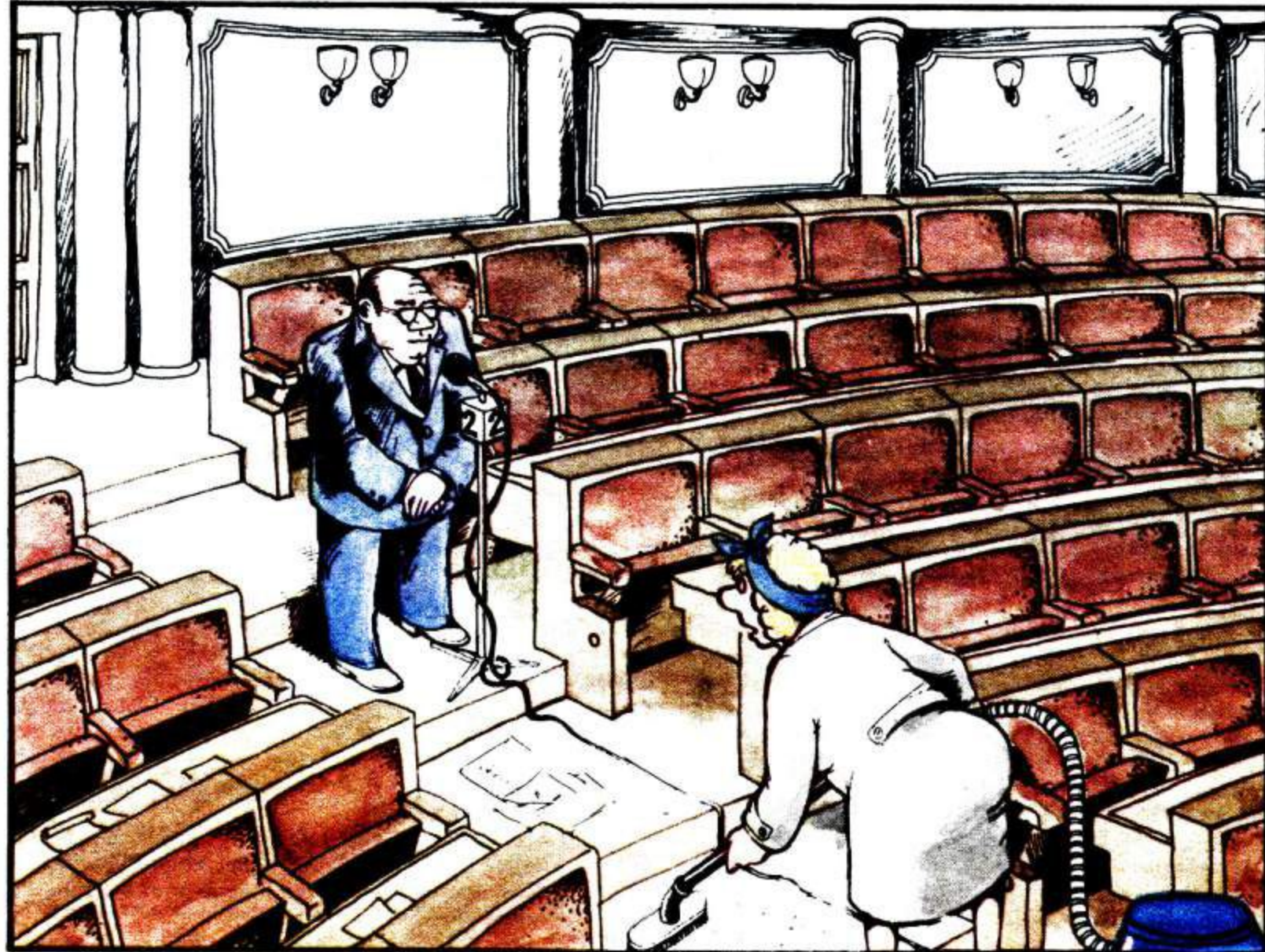
Вячеслав НАЛЬОТОВ.

м. Київ.

Мал. О. КОХАНА

— Ти чого тут?!.
— Хіба не чув —
у ветеранів пайки
відбирають...

— Вирішив додому не йти: завтра буду першим у черзі...

— Як же його рятувати, коли у нього депутатська недоторканість?

КОРОТКО КАЖУЧИ

- У декого нове мислення — це всього лише повернуте на сто вісімдесят градусів старе.
- Розхитування корабля найвідчутніше для тих, хто знаходиться на палубі.
- Іноді планку піднімають лише для того, щоб легше прошизнити під нею.
- Велика кількість докторів у науці — це показник її слабості чи здоров'я?

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Мал. С. ФЕДКА

Розділ 21

Щось мене налякало, і я прокинувся. За вікном ще ледь сіріло. У ліжку місце поряд було порожнє. Одяг місіс Еммі Хадсон був розкиданий по всій кімнаті. У ванній плюскотіла вода. Певно, Еммі приймає ранковий душ, аби змити свій і мій піт. Уночі ми об'єднали зусилля і таки добряче попотіли.

«Хоче повернутися додому раніше чоловіка, — мляво подумав я. — Що ж, це розумно...»

Я випив склянку води із сифона. Рідина мала неприємний присмак. Чи це мені здається після учорашньої оргії? Мабуть, так — хильнули вчора надміру і вночі додали. Незчувся, як знову заснув. Якось враз заснув, ніби мене ткнули поліцейським клубом по тім'ячку.

Вдруге я прокинувся вже опівдні. За вікнами над Парадайз-сіті буяло несамовите південне сонце. Місце поряд було порожнє. У ванній досі плюскотіла вода. Дивно...

Може, Еммі пішла і забула вимкнути воду? Але її одяг й зараз був розкиданий по всій кімнаті. Не пішла ж вона додому голою! Щось з нею трапилося, поки я спав? Якщо так, то її труп уже охолов. Мене охопила тривога.

Цієї миті настійно задзвенчав дзвінок на вході. З ванної, немов новоявна Афродіта, вихлюпнулася чарівна блондинка Еммі Хадсон. Жива-живісінька і гола-голісінька. Я полегшено зітхнув. Нічого лихого не сталося, трупа нема. Мої побоювання були даремні.

— Ой, хто це? — сполошилася новітня амазонка. — Зараз подивлюся, — відповіла я.

Ледве я прочинив двері, як чийсь тугий кулацюр, завбільшки в бейсбольний м'яч, зацідив мені в щелепу. Я відлетів до кімнати, куди слідом за мною вдерлися детектив другого класу Лепські і двійко гевалів з поліційними пухавками 38-го калібру наготові.

Гевалів одразу без останку поглинуло казкове видовище оголеної богині Еммі. Вона даремно намагалася захвати руками свої розкішні принади. Для цього їй слід було б перетворитися у староіндійське шестируке божество. Детектив другого класу Лепські теж не обійшов чарівну блондинку увагою.

Дмитро БІЛОУС

З БАТЬКОВОГО ДОСВІДУ

ЖАРТ

Хтось татуса мого, як був малим, напучував порадами простими — здається, дід березняківський Клим: — Важкого не бери, бо не ростимеш.

За рік Грицька якийсь питає гість: — Скажи, а скільки тобі років, сину? — Та сім було, а нині стало шість... — Чому ж це так? — Підняв важку цеглину...

Знов дід з Грицьком на вигоні стоять: — А скільки літ тепер? — дід каже внуку. — Та шість було, тепер зробилось п'ять. А що таке? — Підняв я каменюку...

Я йшов життям, не оглядався назад. Але якось у полудневу пору, як стукнуло зненацька п'ятдесят, побачив я: стрибають роки вгору.

І я задумався на цій межі, що завтра буде вечір, а не досвіт. І став я брать великі вантажі, згадавши той дитячий батьків досвід.

Можливо, я подав це трохи «в лоб», але згодилися батькові уроки. Бо так мені вже сімдесят було б, та брав важке — і це збавляло роки.

І думав, не сплочи по кілька діб: який важкий літературний хліб!

Юрій ЯЧЕЙКІН

Крутий детектив Джеймса Хедлі Чейза

— Де ти була вранці? — запитав він. — У нього, — вона показала на мене. — Я щойно прокинулася і прийняла ванну, навіть не встигла одягтися.

— Не сліпий, — буркнув детектив і звернувся до мене: — А ти що робиш, покидьку? Мабуть, теж давав хropaка?

— І справді спав! — Хто це може підтвердити? — Та вона ж! — скрикнув я і враз зостановився.

Адже ще коли ледь сіріло, Еммі в ліжку уже не було! У ванній плюскотів душ. Та чи була вона там? Проте одяг був розкиданий по всій кімнаті... А мій? Я не годин був цього пригадати.

— А що, власне, трапилося? — з тривогою запитав я.

— А ти ніби не знаєш? — закинув Лепські. — Задавив своєю таратайкою старого Джереми Хадсона і не знаєш, кого порішив?

— Та навіщо мені його вбивати? — гаряче заперечив я.

— Щоб одружитися з оцією голою красунею

і привласнити мільйони старого, — діловито пояснив Лепські. — Ми уже перевірили: за новим заповітом покійника усі кошти у випадку його смерті переходять у спадок дружини, тобто удови, Емілії Хадсон, уродженої баронеси фон Діденберг. Ласий кусень, га, покидьку?

— Та я спав! — у відчаї заволав я.

— Даремно заперечуєш. Тебе ж впізнали! Отаку волоссяну гриву, як у тебе, уже два роки ніхто у Парадайз-сіті не носить. У піжонів нині не грива, а півнячі гребінці. А твої допотопні вуса? Хто їх сплутає? До того ж очевидці точно описали твій одяг, — він тицьнув пальцем на мою плямисту куртку десантника і зелений картуз. — Мажеться тобі, хлопче, електричний стілець. Буде дуже гаряче!

Я нічого не міг второпати і мовчки тупився на власний маскувальний одяг, що так несподівано мене зрадив.

— Убивця! — заволила чарівна Еммі, уроджена в далекому Відні. — А я гадала, що він порядний хлопець! І хто б міг подумати?

Мене охопила лють. Вона ж знає, що я спав. Знає,

ДЕМОКРАТИЧНИЙ РЕФЛЕКС

городському району в наш архінестабільний час розподіляють між хліборобами такий архідефіцитний товар, як автомобіль. Від отриманих результатів обласна Феміда аж зойкнула. А втім — дарма.

Керівник — завжди керівник. А на селі — тим паче. Він — і в полі перший, і в президії — на чільному місці. І взагалі для колгоспників — як батько рідний. В ім'я них першим і на жертву піде.

Як це, між іншим, і зробив голова правління колгоспу імені Шевченка В.В. Оникієнко. Стояв він при Будищанському сільвиконкомі шістнадцятим на черзі на придбання автомобіля. Та щось замуляла останнім часом Володимира Вікторовича совість.

Мовляв, що ж це ти, керівник, та за спина рядових колгоспників ховаєшся. Хто ж вас, горопаших, від автомобільних клопотів в умовах ринкової економіки ще й захистить.

Тож і пішов голова колгоспу до голови сільвиконкому О.Я. Суржжа та й приніс себе на очах у того у жертву. «Виділяй, — каже, — Олександр Яковичу, мені автомобіль. Якось уже з ним перемучаюсь. Тим паче, живу я в Моринцях, а керую — у Будищах».

А в сільвиконкомі, виявляється, теж люди благородні сидять. Усе з півслова зрозуміли. Взяли та й швидко задовольнили благородний порив керівного прохача. От тепер катається В.В. Оникієнко з чистою совістю на своїй новісінькій «Ладі» по селу та чесними очима пильно стежить, як джорки, механізатори та інші його підлеглі і надалі сумлінно заробляють собі оті виходні на роботу. Іх, кажуть, ті дні, дуже вже враховують при розподілі автомобілів...

Однак не поспішайте вигукувати: браво! І притримайте в руках свої картузи. Позаяк виявляти

білява bestія! І не каже. Раптом я помітив краєчок жіночої сумки, який вишивав з-під моєї плямисті куртки. Чого вона тут? Я спритно схопив її. Еммі враз зблідла.

— А чи не в твої сумочці сховані перука і вуса, схожі на мої? — мстиво запитав я.

Тієї ж миті в руці нордичної валькірії хижим полиском зблиснув німецький «люгер». Я й досі не збагну, де ця білявка його ховала! Адже була гола-голісінька!

Я підстрибнув мало не до стелі за секунду до пострілу. Куля пролетіла між моїми ногами і уклала наповал одного з гевалів. Детектив другого класу Лепські спритно пірнув під стіл. Інший гевал стовбичив з роззявленим ротом, яким і ковтнув другу кулю з «люгера», що просвітіла над його показною гривею.

Я впа, як кичка — на всі чотири. Відштовхнувшись від підлоги, я, немов торпеда, врізався головою точнісінько під пишні перса підступної красуні. Інакше кажучи, влучив у діафрагму, яку ще називають сонячним сплетінням. «Люгер» бабахнув ще раз, але то був конвульсний, вже безприцільний постріл.

Господи, два трупи! І одним з них цілком міг бути я...

Лепські виринув з-під столу, на руках Еммі клацнувши наручники.

— Ще не носила таких блискучих браслетів, га? — глузливо запитав він.

— Я стріляла на самозахист! — заверещала вона. Лепські з удаваною журбою поцмокав губами:

— Шкода підмажувати на гарячому стільці такий зграбний задок...

Від хвилювання у мене в роті геть пересохло. Я налив склянку води із сифона і видудлив один ковток. Мене ніби ткнули по тім'ячку поліційним клубом. Я гепнувся поміж мерцями. Останнє, що я запам'ятав, був зловісний посміх білявої арички...

Опритомнів я у морзі, на столі для розтинку трупів. Наді мною зі скальпелем в руці завис патологоанатом.

— Ти диви — живий, — промимрив він. — Руки геть! — зойкнув я.

— Неподобство! — невдоволено бурчав засмерділий від покійників розтинач трупів. — Ну, чого б тобі не було прийти до тьми на хвилину пізніше? Я б уже встиг розпанахати тобі живіт...

Тільки тепер я з жахом дотямив, що віщував мені останній посміх коханої Еммі.

благородство — професійна риса багатьох керівників у Звенигородському районі. До речі, у нашому випадку воно таке ж масове, як і аврально заготовля картоплі восени.

Без тіні сумніву поприносили себе в жертву і стали автовласниками голова правління із колгоспу «Україна» В.П. Швець, хоча в черзі він стояв восьмим, а також його колега із господарства «Пам'ять Шевченка» М.З. Темченко, який у заповітному списку черговості посідав лише двадцять восьме місце.

Першою спізнала усі труднощі та клопоти приватної автомобілізації і головний економіст колгоспу імені Мічуріна З.І. Найдобонова, обійшовши при цьому, як на віражі, аж п'ятдесят дев'ять претендентів. Людсьми благородних поривань також стали і головний інженер із колгоспу «Дніпро» М.Л. Сівак та голова Поліської сільради М.Ф. Кривошея. Перший згідно із списком черговості був у себе в господарстві сьомим, другий, по Поліській сільраді, — чотирнадцятим...

Але найбільш відрядне в цій ситуації — інше. Вмирає... Усе ж таки безповоротно вмирає ота клята адміністративно-командна система. Як би раніше, задовольняючи чийсь хапальні рефлекс, чи то пак шкурницьку, ті машини ділили! Дуже просто. Грюкнув би хтось десь там нагорі по столу кулаком, і слово його ось тут, внизу, законом уже й відгукнулось би.

Тепер інші часи — демократичні. І вирішується усе в нас демократично. Прийшли, скажімо, на сільвиконком машини з району для продажу. Зібрались на засідання, як, до речі, і в цих випадках, члени виконкому, члени правління та профком колгоспу, та й усе демократично вирішили. І їм, звяжте, виділило: кому давати, а кому — ні. Хто у черзі на машину десять років стоїть, а хто і року не дотягнув. І вже захурчав з вітерцем на дорогі обнови. Хто, знаєте, скотар, а хто — сам голова... Та й потім, коли рішення спільне, то не так, кажуть, і совість наодніці докоряє. А це — головне. Бо дефіцитів же у нас, самі знаєте, ой як нині багато. За раз усе усім і не розподілиш... Хоч би своїм встигнути...

Ю. ІЩЕНКО.

Черкаська область.

Шляхами мрії

Ніколи не зміг би припустити, що подорож з Тернополя до Львова може на повному серйозі і абсолютно офіційно називатися «Дорогами лєнінської мрії». Автобусом вона триває три години, і за цей час якось важко відчувати себе учасником, або, як нині говориться, суб'єктом і об'єктом мрії. Може, таланту бракує, щоб отак, за 180 хвилин, відчувати себе вінцем творіння, може — цілих, нештопаних шкарпеток, може — купонів на гудзики, може — ще чогось, але не дано мені, подорожньому, вискочити на такі високості людських прагнень.

Зрештою, хто такий я? Еталон людських почувань? Може, он та жінка у хустці з п'ятнадцятого місця, що веде лоток яєць на гостинець онукам, зараз на вершині мрії. Чи взяти дядька з сусіднього крісла, який, либонь, у тінювий спосіб десь здобув сподни. Припускаю, що він на дорозі заповітних марень. Не могли ж діячі з туристично-екскурсійного виробничого об'єднання «Тернопільтурист» без глибоких спостережень і знань мандрівку до мого рідного Львова назвати так осяжно і потужно — «Дорогами лєнінської мрії». Підстави, очевидно, є.

Так я їхав автобусом з одного обласного центру до іншого і міркував. І цілком, можливо, неправильно, бо в дорозі, знаєте, знічев'я різні дурниці пхаються під капелюха. А до Тернополя їздив зовсім не для того, щоб перевірити, так би мовити, наочно, чи здійснюються великі накреслення і мрії. Приводом став лист, який, мені повідомили, мав розглядатися на засіданні постійної депутатської комісії з культури і національного відродження тамтешньої міської Ради народних депутатів. Та ось він:

«Просимо розглянути на засіданні комісії роботу туристичного бюро. Пропонуємо створити депутатську групу для перевірки діяльності даної установи, зокрема, порядок виділення путівок за кордон. Регулярні поїздки здійснюються в Румунію, Польщу. Нашій установі, щоб поїхати її працівникам, запропонували разом з путівками в Румунію чи Польщу

брати путівки по Радянському Союзу. Чому, на основі якого законодавства? І чи всі туристи, які майже щоденно сотнями відбувають за кордон від двору нашої установи (причём — часто одні і ті ж особи) мають путівки по Радянському Союзу?»

Лист цей підписали Кошик, Скрипець, Банкова, Бойчук — всього дев'ятнадцять чоловік, працівників обласної наукової бібліотеки імені В. П. Затонського.

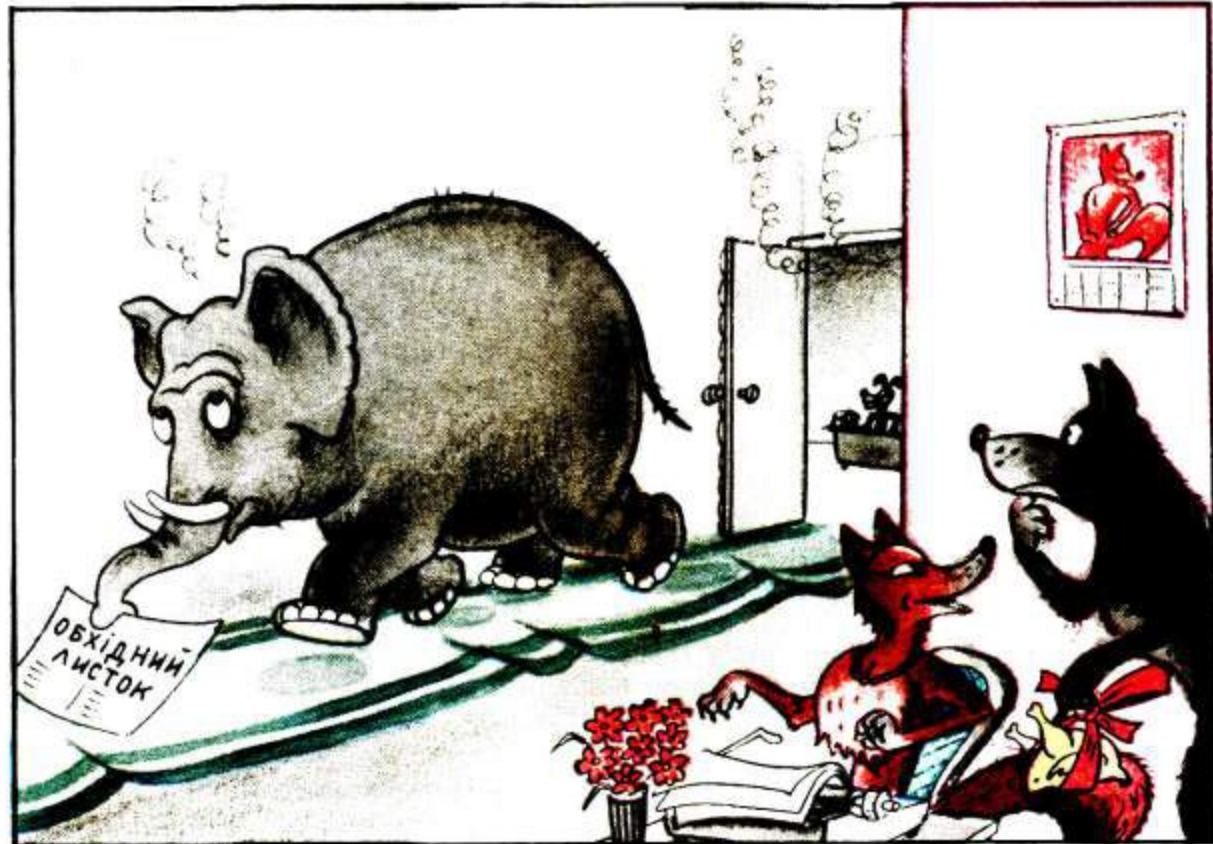
Щиро кажучи, як і до маршруту «Дорогами лєнінської мрії», і до цієї заяви я поставився з деякою недовірою. Подумалось: вийшло якесь непорозуміння, хтось щось не так збагнув і витлумачив. Ну, справді, чому людині, яку тягне в Плоєшті чи Галац, треба спочатку побувати біля колотої царської гармати в Москві чи, скажімо, на Клязьминському водосховищі? Але потім, у процесі досліджень предмету членами постійної комісії, зрозумів, що нікуди по неозорому Союзу фактично їхати не обов'язково. Головне — перерахувати гроші, а тоді паняй чи до Кракова, чи до Бухареста.

Спитаєте: як то так? А отак. Організаторам тернопільського туризму бракує коштів, щоб утримувати штат. От і виступив генеральний директор туристично-екскурсійного об'єднання Я. А. Каліка з ініціативою у такий спосіб будувати економічне благополуччя. Саме таке твердження я почув з вуст завідуючого відділом об'єднання В. І. Галайка, який давав роз'яснення членам комісії.

— Ми це робимо, — сказав він, — щоб платити екскурсоводам, штату.

Так що, Ярославе Арсеновичу (це я до Я. А. Каліки), не кривдіться, коли щось не так і ви зрікаєтесь своєї ініціативи. Вашим людям видніше, хто ініціативний, а хто — аби день до вечора. Зрештою, шляхи до мрії кожен бачить по-своєму. Пам'ятаєте: «У кожного своя доля і свій шлях широкий»? Але при цьому варто завжди пам'ятати, що можна потрапити і в небажану екскурсію. По Радянському Союзу.

В. ПАЛЬЦУН.

— З Моською не спрацювався.

Мал. А. БОРДУНІСА

Друже Перче!

У нашому провулку Поштовому, в яку хату не зайди, обов'язково натрапиш як не на інваліда війни, так на її учасника або вдову загиблого на фронті. Але до нас не дуже заходять, ходимо здебільшого ми. Звичайно ж, по інстанціях. За два роки побували у голови райвиконкому А. І. Полянського, у його заступника О. О. Заплутахіна, у депутата Верховної Ради СРСР Г. К. Носова, у райвійськкома М. М. Клименка, у голови ради ветеранів війни та праці С. І. Шинкаренка, а вже з кабінету голови нашої Широківської селищної Ради А. Б. Данильченка, можна сказати, просто таки не викисаємо.

Ходимо ми, як ти, очевидно, розумієш, не заради моїюну. Не сидиться нам із січня 1989 року, відколи на селище Широке впала благодать: до нього підвели газ. Щоправда, для жителів нашого провулка благодать обернулася багатьма клопотами, оскільки селища Рада видала лише відношення на газифікацію наших будинків, а все решту робили ми самі і за свій кошт: знайшли проєктантів, дістали труби, зробили обводку в хатах, побудували димари. Упоралися, треба сказати, досить оперативно. І ось уже більше року чекаємо, коли усе це підключать до магістралі.

Заради об'єктивності відзначимо, що у жодній із перелічених вище інстанцій нас у спину з кабінетів не виштовхували, а майже з ніжністю в голосі називали щоразу нові строки виконання обіцяного перед цим. Найсвіжіший останній термін — 15 жовтня минулого року. Проте на цьому вся турбота вичерпалася, і сидимо ми нині без тепла і газу, задуваючи, якими теплими обіцянками нас годували.

С. КОМПАНИЄЦЬ, сімдесятидев'ятирічний інвалід Великої Вітчизняної війни першої групи;
І. ЗЮЗЬКО, вісімдесятирічний інвалід Великої Вітчизняної війни другої групи;
Г. ШАЛУХІНА, вісімдесятидворічна пенсіонерка, вдова учасника Великої Вітчизняної війни.

Дніпропетровська область.

Якщо раптом котрій із твоїх знайомих жінок випаде радість купити продукцію Білоцерківського виробничого взуттєвого об'єднання, порадь їй не викидати етикетку, а уважно вивчити надруковане на зворотному боці.

Цитую: «Нормальна жінка теж має сексуальну потребу, але збуджуватись вона може тільки в тих випадках, коли цю потребу підкріпити, з одного боку, психологічним настроєм, а з другого — еротичним збудженням...» І далі — ще кілька абзаців сексуальних порад, видрукованих міською друкарнею тиражем 450 тисяч у 1990 році.

Якби не оця дата, то можна було б подумати, що замовлялися етикетки іще тоді, коли на вітчизняне взуття завдяки щедрому імпорту ніхто не дивився, і спокласти покупуця можна було б лише сексуальними порадами. А тепер, коли поліції взуттєвих магазинів порожні, висновок напрашується один: і взуттєвики, і друкарі дійшли спільного висновку, що придбана в умовах суцільного дефіциту будь-яка пара взуття може цілком служити і психологічним підкріпленням, і еротичним збудником.

Не доведи господарю!

О. ПОЛОЧАНИНОВА.

Порадь, будь ласка, де нам узяти вісім відер цибулі, щоб за них у нашому сільмазі придбати вісім пар дитячих шкарпеток? Бо саме така виходить така: за відро цибулі — пара шкарпеток.

Я учениця восьмого класу, дві мої сестрички і два братики також навчаються у школі, а третій — у профтехучилищі в Харкові. Ще одна сестра і брат — дошкільнята, але і їм не хочеться носити взуття на босу ногу.

Не подумай, що ми такі бідні, просто в нашому магазині шкарпеток за гроші не купиш, тільки під сільгосппродукти.

Тато наш усе літо проходив без шкарпеток, а на зиму, каже, вони йому тим паче не потрібні. А як же нам бути? Здати всю цибулю, так її не так багато вродило, на шкарпетки для всіх однак не вистачить. А закупити стільки цибулі, щоб потім виміняти її на шкарпетки, — дорого, бо цибуля на базарі нині кується.

Отож, дядю Перче, якщо ти не в змозі дати мені пораду, як нам вирішити шкарпеткову проблему, надішли одну перчину отим дядям, котрі про нас так турбуються.

Н. МІЩЕНКО.

с. Каплинівка Краснокутського району Харківської області.

Знайдіться ближче

У Дмитра ГЕРАСИМЧУКА уже другий десяток книжок набирається. Не просто — в домашній бібліотеці (це вже само собою!), а такі ж ним самим написаних. Тут вам — і збірки оповідань, і повісті, і романи, видані і у Львові, і в Києві, і в Москві. Так що читач, здавалося б, добре його знає.

Воно то так, але й не зовсім. Бо не всі читачі знають, що починав Дмитро Костьович із гумору: зібравшись письменником стати, він навіть уже й гумореску був написав. Але потім якось із того шляху збився і так закрутився з тими оповіданнями, повістями та романами, що й не до гумору стало.

І все-таки природа брала своє. Отож із часом у Дмитра Костьовича набралось чимало усіляких, із життя вихоплених, історійок, сценок, спостережень, тісно із гумором пов'язаних, теплою усмішкою освітлених. От для ближчого знайомства ми й подаємо деякі з них під загальною назвою

ЛЮДИ СПІЛКУЮТЬСЯ

НАЇВНА ЩИРІСТЬ

Очікую у Святошино на електричку, аби з Києва до Ірпеня добратися...

Розмовляють дві дівчини.

Білява кокетує:

— Сфотографувалася на паспорт, і така страшною на картотці!..

Доказуючи, віддано зазирає подрузі в очі. Очевидно, сподівається, що та заперечить їй.

Чорнява щиро показує дрібненькі зубки:

— Чо? страшна? Яка є, така й вийшла...

ЦИГАНСЬКИЙ ВІНИК

У скверіку біля ірпінського базару молода красива циганка з синомком. Синочка повела у кущі неподалік стежки. У розгрілину клена, що росте тут при стежці, примостила віника.

Віника, очевидно, купила на базарі...

Ступає собі, побазарювавши, до електрички навпростець повз дерево уже старша жінка. Побачила віника, зраділа. Хапнула за нього.

Молода красива циганка незлостиво голос подає з кущів:

— Золота моя! Відколи це клени стали родити сирітськими циганськими віниками?..

ЧОЛОВІЧИЙ І ЖІНОЧИЙ РОДИ

Знайомка каже:

— Така жахлива біль мене мучить!

Поправляю її:

— «Біль» — він, чоловічого роду.

— Ну й що? — дивується вона. — То ж мене болить, а не чоловіка...

БАГАТО ВАЖАТЬ ЦИФРИ!

На футболі зі мною привітався юний комсомольський лідер словами:

— Привіт, дев'яносто дев'ять — п'ятдесят!

Мал. Л. ПАНФІЛОВА

Ціліснийкий тайм думав, що означають ті числа.

Нарешті до мене дійшло: 99—50 — номер службової «Волги», яка возила мене, коли я був хоча при саякій-такій, але — владі...

О ЧАСИ, О ЗВИЧАЇ!

Тепер повелось дарувати молодим на весіллі гроші. У конвертах. Так молодим зручніше. Дарувальникам — теж...

Після весілля моєї доброї знайомої половина конвертів виявилася... порожньою.

ВИЧЕРПНА ВІДПОВІДЬ

У передмісті Хмельницького, забувши номер будиночка, шукаю свого студентського товариша. Навпроти ступає екзотичний дідусь — у старовинному солом'яному брилику-самоплеті, з саморобною скрипочкою в руках.

Згадую: товариш розповідав про такого — сусід. З надією питаю:

— Де живе, дідусю?

— У хаті, — незворушно відказує він.

ПОХВАЛА

Сиджу з київськими друзями, поетом та прозаїком, у кав'ярні «Еней». Посьорбуючи каву, милуюся свіжим номером журналу з опублікованим там моїм романом.

Друг-прозаїк, зазирнувши збоку в журнал, вигукнує захоплено:

— Ну й романуку ти утнув! Які характери! Яка мова!

Друг-поет кривиться від тих слів:

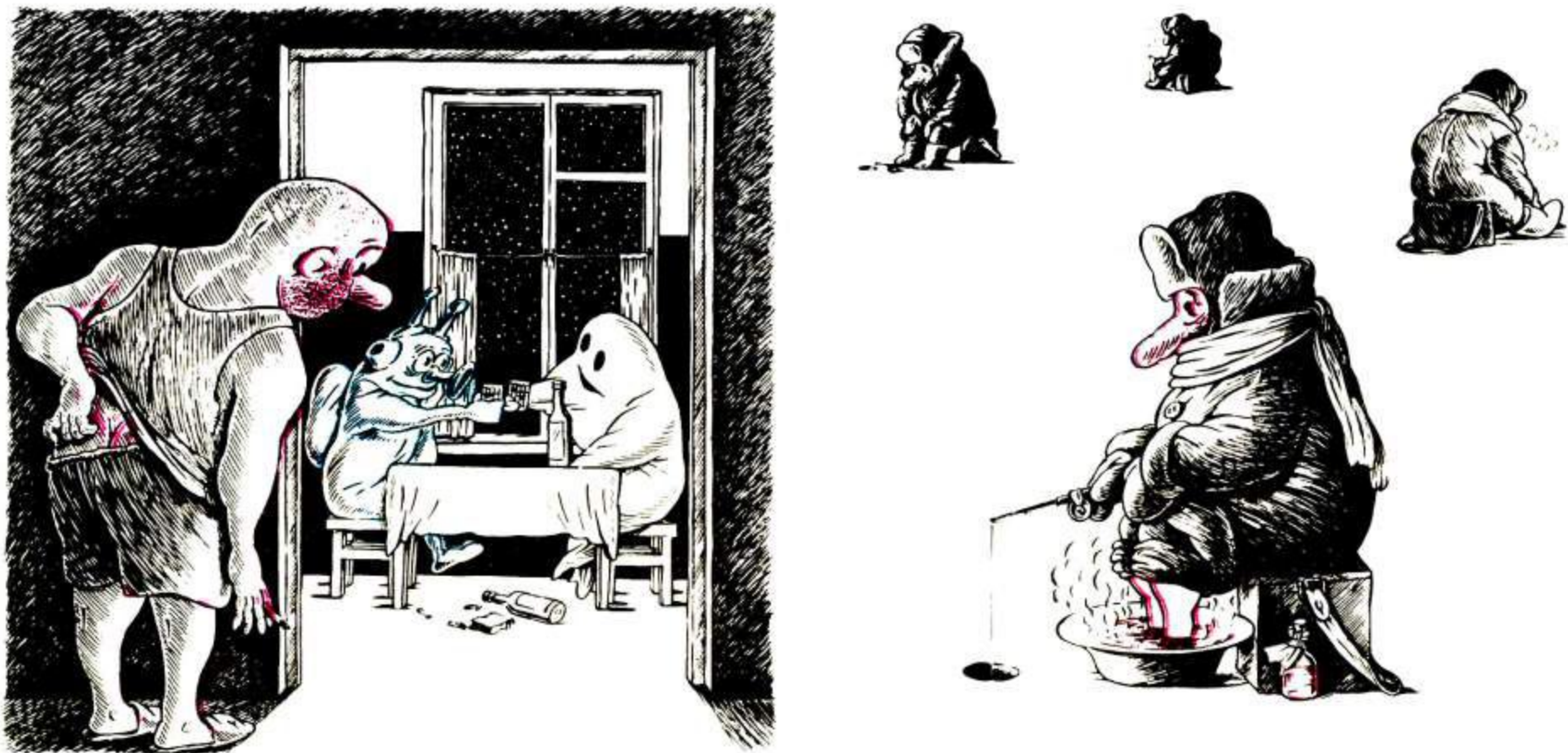
— Що ти мелеш?! Ти ж того роману й не читав...

На що друг-прозаїк відказує абсолютно незворушно:

— Хіба я маю час ще й когось читати?

м. Львів.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

СКОРОМОВКА

Раз у братика
Й сестрички
Вийшла сварка
Невеличка.
Посварились,
Помирились,
Апельсином
Поділились.
Каже Любі
Любомир:
— Хай між нами
Буде мир!

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

ЗАЙЧИКОВА ЩЕДРІСТЬ

Просить білочка в зайчати:
— Дай мені свої санчата.
Так проїхатись кортити!..

Зайченя сопе, мовчить.

А як з'їхало з гори:
— Що ж, тепер уже бери.
Коли витягнеш на гору,
Ми про це ще поговорим.

Василь СЛАПЧУК.

ЗАГАДКА ПЕРЧЕНЯТКА

Тільки відчує
Струмись водиці,
З рук вислизає:
Схвднуть боїться.

(Мило)

Василь СТРУТИНСЬКИЙ.

В ЗООПАРКУ

Мовить Юра:

— Гляньте — зебра!..
Чом у неї зверху ребра?!
А сестричка лиш сміється:
— То так, Юрчику, здається.
Де ти бачиш тії ребра?
То піжаму носить зебра!

Володимир КЛЕНЦ.

ОДНЕ ПОГАНО

— Ти, Олесику, був учора на ялинці? —
питає Іра.
— Був, — відповів Олесик. — Мені там
сподобалося. Хоч і руки болять.

— А що ж ти там таке важке робив?
— Співав. Одну пісню, потім попросили
ще і ще, ще...
— Ну, а до чого тут руки? Ти ж ними
нічого не робив.
— А мені за кожну пісню Дід Мороз
подарунки давав, — каже Олесик. — І їх
зібралось стільки, що я ледве додому
доніс.

СМАЧНІ ГОРІХИ

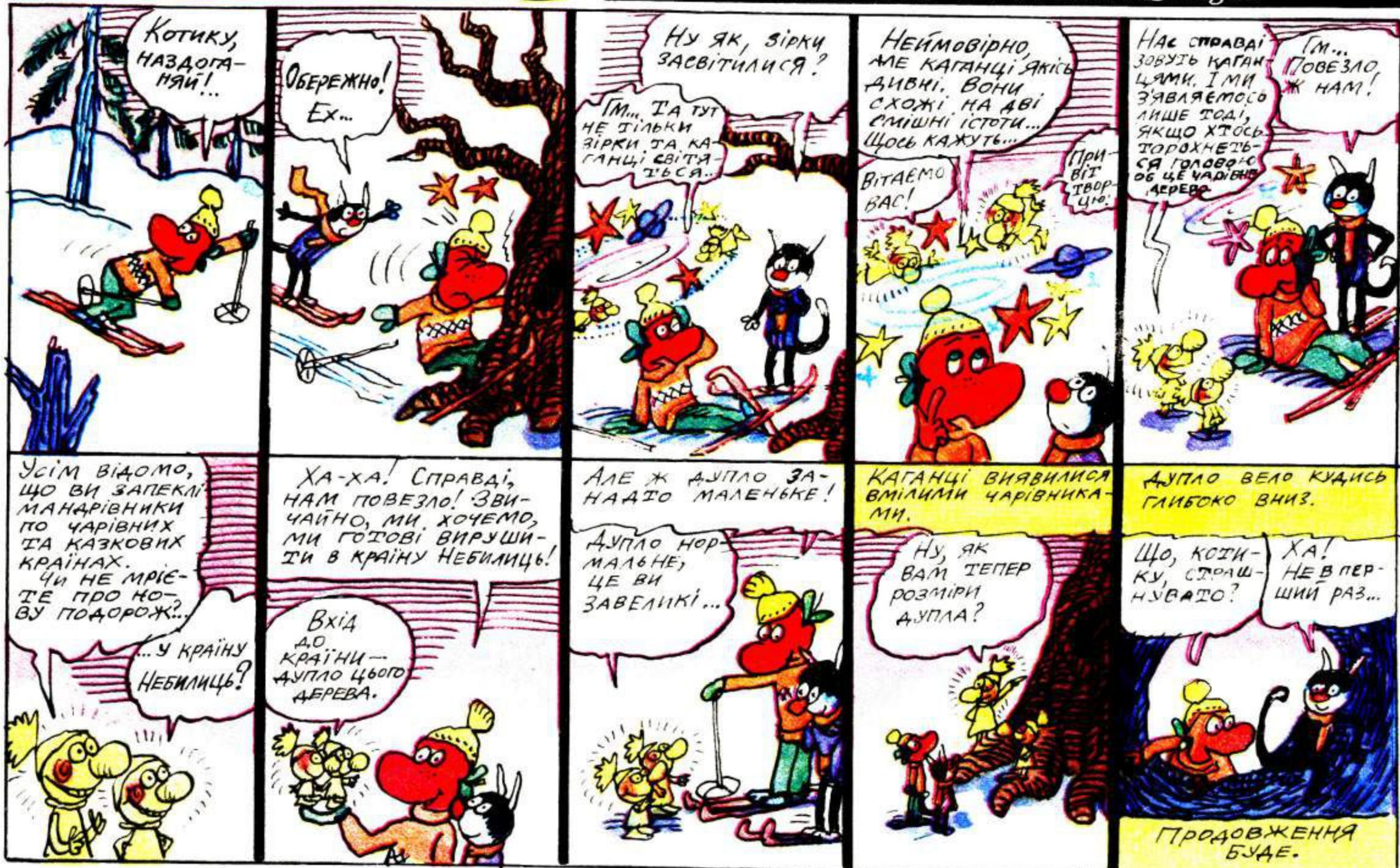
Вадик пригостив Василючку горіхами.
Та покуштувала і каже:
— Ой, які смачнющі! Хто тобі купував?
— Ніхто. Я сам назривав учора, —
гордовито заявив Вадик.
— Як це? — дивиться на нього Василюч-
ка. — Зараз же зима. Де ж ти міг
назривати їх?
— Як то де? — посміхається Вадик. —
У тьоті Тані на ялинці.

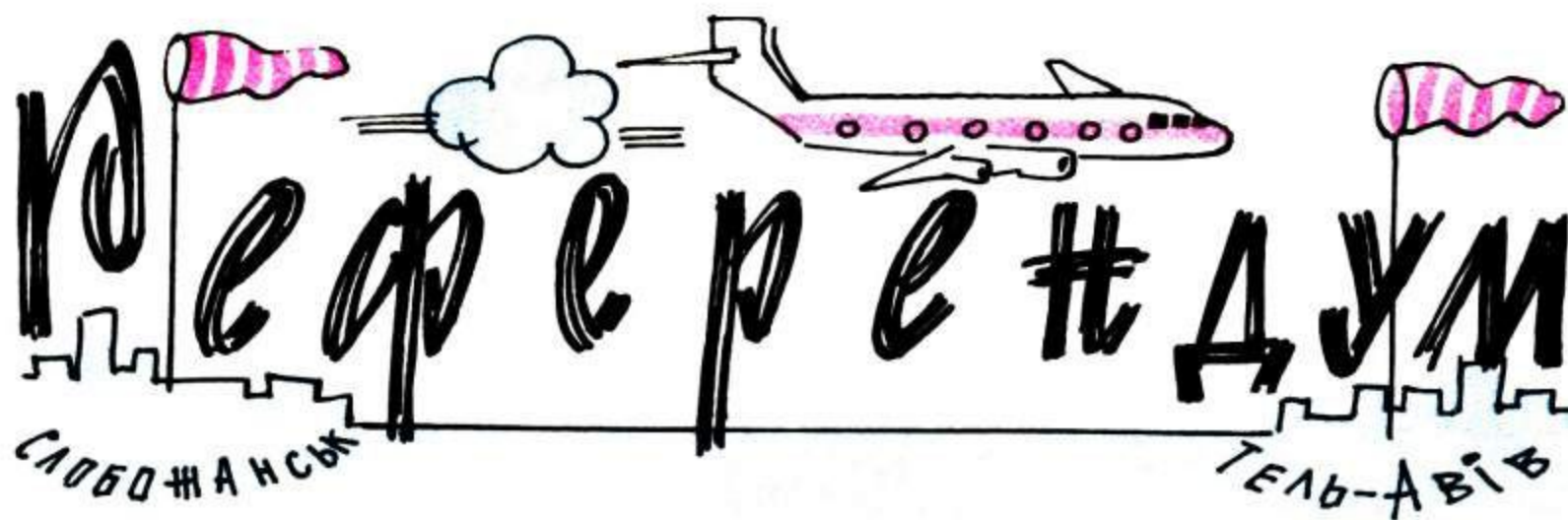
Микола ГЕРАСИМЕНКО.

Анатолій Василенко

1

КРАЇНА НЕВИЛИЦЬ

ГУМОРЕСКА

Блимаючи сигнальними ліхтарями, сріблястий лайнер рівно гудів усіма турбінами і повільно плив над пухкими, схожими на величезні шматки вати, хмарами. Запряжені у крісла пасажирів займалися своїми пасажирськими справами — хтось дрімав, відкинувшись на м'яку спинку, хтось читав куплену в аеропортівському кіоску книжку, хтось поглядав в ілюмінатор на поля, озерця та дороги, що раз у раз виникали в розривах хмарної завіси.

І раптом, коли білява бортпровідниця з професійною посмішкою почала розносити лимонад, у пасажирському салоні пролунав гучний хрипкий голос: — Спокійно! Всім залишатися на місцях!

У проході між кріслами стояли двоє статечних молодиків — один зухвало перекидав з долоні на долоню гранчасту «лимонку», другий міцно тримав напереваги ручний кулемет.

— Командира сюди! — гаркнув той, що з кулеметом, цілячись бортпровідниці межі очі. — Ми не жартуємо!

— Ти ба, ще й погрожує мені тут, — презирливо стулила губи дівчина і рушила до кабіни екіпажу.

Отримавши коротку й повну обурення інформацію про становище в пасажирському салоні, командир вийшов до нападників:

— Ну, що, шановні? За бугор закортіло, якщо не помиляюся?

— Не помиляєшся, — грізно пробуркотів той, що з кулеметом. — Тільки швидше давай і без дурниць. Бо ми можемо й прискорити події, — він скреготнув затвором і взяв на приціл найближчий ряд пасажирів. — Втямив, командире?

— Утямив. А куди саме бажаєте?

— Усе одно, — озвався другий терорист. — Хоча б до Парижа.

— Нема проблем! — з готовністю озвався льотчик.

— Тобто як це — нема проблем?! — раптом скочив з крісла лисуватий чоловік в імпортному костюмі та окулярах «референт», схожий водночас на голову процвітаючого кооперативу і на модного лікаря-стоматолога. — От проблеми якраз і є! Я — протестую!!

Одвівши ліктем від свого обличчя кулеметний ствол, він вистрибнув на середину проходу і обурено промовив:

— Ці речі слід вирішувати тільки демократичним шляхом, а не отак, зненацька, та ще й подібними антигуманними методами! Та я...

Від хвилювання лисуватий захисник демократії затнувся і, перевівши подих, звернувся до нападників:

— Мушу зауважити, громадяни, що ви тут не самі! Крім вас, у літаку знаходиться ще багато пасажирів, і нав'язувати їм свої бажання зі зброєю в руках — це, добродію, ганебний пережиток застійного минулого. Ви не перебивайте мене, а краще послухайте, що я вам скажу. Заходять колись до моєї квартири люди в цивільному, здоровкаються зі мною та з моєю дружиною Ларисою Едуардівною, і — що ж ви думаєте? — везуть до свого КДБ! І починають кричати, лякати та запитувати про мого двоюрідного брата Йосипа Арнольдовича. Ви хочете знати, що зробив їм мій бідний двоюрідний брат? Я вам відповім. Він бовкнув у якійсь компанії, що йому набридло наше людодержерське суспільство. Хіба порядні люди забирали б за це мого єдиного двоюрідного брата до свого КДБ? Ні в якому разі. Хіба порядні люди називали б мене на допиті «громадянин»? Ні в якому разі. Порядні люди згадали б, що в мене є ім'я та по батькові — Борис Семенович...

— Давайте вже коротше! — заблагав той, що з «лимонкою». — Чого ви від нас хочете, Борисе Семеновичу?

— Оце вже ділова розмова. Я бачу, що ви зовсім не хочете бути схожими на тих непорядних людей,

які грубо запитували в мене та моєї дружини Лариси Едуардівни про мого двоюрідного брата Йосипа Арнольдовича. — Борис Семенович поважно протер окуляри, сів у своє крісло і схрестив руки, на грудях. — Я бачу, ви людина інтелігентна, і з вами можна домовитися. Тому пропоную всенародне обговорення даної важливої проблеми.

— Як це? — ледь не впустив «лимонку» терорист.

— Дуже просто. Нам слід провести референдум, як це робиться в усіх країнах, що вважають себе цивілізованими. От ви пропонуєте всім летіти до Парижа. А ви не задумалися, що хтось із пасажирів може мати інше бажання? Отже, щоб не було несправедливості, давайте голосувати. І голосувати тільки квитками, як це робиться на солідних масових заходах. Не партійними, звичайно, а квитками на цей авіарейс.

— Та що ж ви нарешті хочете, господи?

— Я-а? — аж остовпів Борис Семенович. — Ви в мене запитуєте, чого я хочу?! Ларисо, — звернувся він до чорнявої жінки, що сиділа в кріслі поруч. — Ти чуєш, цей молодий симпатичний чоловік з бомбою в руках питає мене, чого я хочу. Він, мабуть, тільки сьогодні з'явився на світ. Ну, чого може хотіти людина мого соціального стану та моєї національності?! Звичайно, я хочу до Тель-Авіва. Тож, хто за Тель-Авів, — прошу голосувати!

У командира екіпажу, що не без здивування дослухався до цієї розмови, замерехтіло перед очима від піднятих рук із синенькими папірцями. Командир кілька разів перерахував квитки — їх кількість точно збігалася з цифрою, вказаною в льотних документах. Проти не було нікого. Утрималися двоє. Це були самі терористи. У них, виявляється, зовсім не було квитків, а голосувати руками не могли, бо тримали заряджену зброю.

— Одноголосно. Це вам не на з'їзді, — не втримався від не дуже доречного закиду Борис Семенович. — І приберіть, панове, своє заліззяччя, воно тільки дратує представників народних мас. Краще протокола б вели, як годиться в таких серйозних випадках.

— Слухайте, я вас зараз пристрелю, — люто просичав той, що з кулеметом. — Ви мені дуже набридли!

— І зробите величезну дурницю, — заперечив Борис Семенович. — По-перше, на моєму боці закон більшості, а по-друге, вас усе життя мучитиме совість, що ви застрелили живу людину.

З почуттям переможця Борис Семенович демонстративно відвернувся.

— Він правий. Вимога більшості — закон для меншості, — твердо промовив командир екіпажу і пішов до кабіни.

Невдовзі лайнер з'явився у повітряному просторі Тель-Авівського аеропорту, м'яко знизився й рівно покотився по довгій злітно-посадочній смузі.

— Шановні пасажирів! Наш політ завершився, — пролунав у динаміках голос бортпровідниці, коли до літака було подано трап з незрозумілими літерами на боці. — Екіпаж прощається з вами і бажає успіхів...

— Тю-у! — розгубився той, що з «лимонкою», невпевнено визиравши з салону. — А де ж поліція, пожежники, «швидка»?..

— Навіщо? — широко посміхнувся командир екіпажу. — Рейс звичайний, без пригод, без несподіванок...

— Як — без пригод? — ошелешено вигукнув той, що з кулеметом. — Це ж... це ж літак «Слобожанськ — Львів»?!

— Помиляєтеся, пане, — зауважив командир. — Це завжди був рейс «Слобожанськ — Тель-Авів». Наш старий, звичний маршрут...

Леонід КУРОХТА.

Вітаємо ювілярів!

Ганну ЧУБАЧ — відому українську поетесу з її другою молодістю.

Степана КРИЖАНІВСЬКОГО — відомого українського поета з його 80-літтям.

Івана СПОДАРЕНКА — відомого українського письменника, публіциста, редактора найпопулярнішої в республіці газети «Сільські вісті» з його 60-літтям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯЦА.

СМІХ — НЕ СТАРІЄ!

В СУДІ

Адвокат боронив одного дня двох злодіїв. Одного — за крадіж вночі, а другого — за крадіж удень.

При обороні другого каже в своїй промові:

— Пан прокурор звинувачував першого мого клієнта в тому, що крав, користуючись прикриттям темної ночі. Цьому ж клієнтові закидає, що крав постійно в білий день. Тож я питаю пана прокурора, коли ж, власне, має чоловік красти?

ЗАЗДРІСНИЙ

— Знаєте, коли я зроблю якусь дурницю, то сам перший з цього сміюся.

— Ой, то ви мусите мати веселе життя!..

В НЕДІЛЮ

Іде двоє кумів із церкви.

— Але той наш вїт безсовісно в церкві спить. Чи чулисте, куме, як нині на цілу церкву хрпів?

— Та чув. Так хрпів, що мене два рази збудив.

В ЗООПАРКУ

— Поглянь, мамочко, ця велика мавпа зовсім подібна на вуйка Осипа.

— Але ж, Влодку, як можна таке говорити?!

— Я ж сказав тихо, думаєш, мамко, що мавпа це почула?

БАТЬКО

— Скільки маєте дітей?

— Не знаю, бо я вже тиждень не був удома.

МУДРИЙ

— Вчора мені вдалося ошукати залізницю.

— Як?

— Я купив квиток до Львова і не поїхав.

ГОДИНА

— Котра година?

— За десять хвилин буде четверта.

— Я не питаю, яка буде за десять хвилин, а яка є тепер.

НА СПОВІДІ

С в я щ е н и к. Пам'ятайте, що повна каса грошей не приносить чоловікові щастя.

З л о д і й. Та я знаю. До каси треба ще ключа...

В САДУ

— Що ти, хлопче, робиш у моїм саду на груші? Де твої тато, я піду пожаліюся, хай знає, якого драба має! Де тато, питаю!

— Та... тато оно на яблунці...

ПОМСТА

— Чоловіче, а хто тобі так попідбивав очі?

— Бачиш, я вчора зустрів свого приятеля, який повернувся з весільної подорожі.

— Але що ж це має спільного?

— Бо я намовив його до цього шлюбу.

РІЗНИЦЯ

— Яка різниця між селянином і бараболею?

— Така, що з селянина луплять шкуру, а селянин лупить з бараболі.

ВЕСНЯНА ТРАГЕДІЯ

В і н. О, пані, ви щось бліденькі. Чи вам чого бракує?

В о н а. Ох, мені якось так дивно.

В і н (палко). Це, любя, чар весни, кохання...

В о н а. Ні, мені здається, що це з кислого молока...

Дорогий читачу-друзе, пропонуємо тобі нову порцію анекдотів. Ними львівський журнал «Комар» звеселяв своїх читачів іще в тридцяті роки, та віримо, що і сьогодні ти посмінешся.

У ЛІКАРЯ

— Нема ради,— сказав лікар,— мусите перестати пити, і тоді побачимо, чи вам не покращає.

— Ні, пане докторе, я на таке не погоджуюся. Краще я буду пити подвійно, і тоді побачимо, чи мені погіршає.

— А-а, то перепрошую.

ДОДОМУ ІДУЧИ

Над кладкою стоїть п'яний і говорить:

— Гм, іти на кладку, чи ні? Як піду кладкою, то впаду і буду весь мокрий, а як піду вбід, то змочу тільки ноги. З цього виходить, що кладка має свій розум, а я свій. А що тепер світ фальшивий, то гайда вбід, а кладка най чекає на такого, що свого розуму не має...

ЗНАЙШОВ

До ресторану заходить якийсь гість із парасолею. Другий пан, що сидів при однім зі столиків, раптом зривається і каже:

— Який щасливий випадок, що ми знову зустрілися разом.

— Але ж я вас не знаю.

— Я також. Але я впізнав у вас свою парасолю.

ПЕРШИЙ

— Тату, а я нині був перший у школі,— каже малий Миколка.

— Ну, нарешті,— каже батько,— а що ж тобі сказав учитель?

— Шараневич, ти є перший осел у класі!

ДОБІРНА ПАРА

Стрічаються дві давні приятельки. Одна з них уже рік замужем.

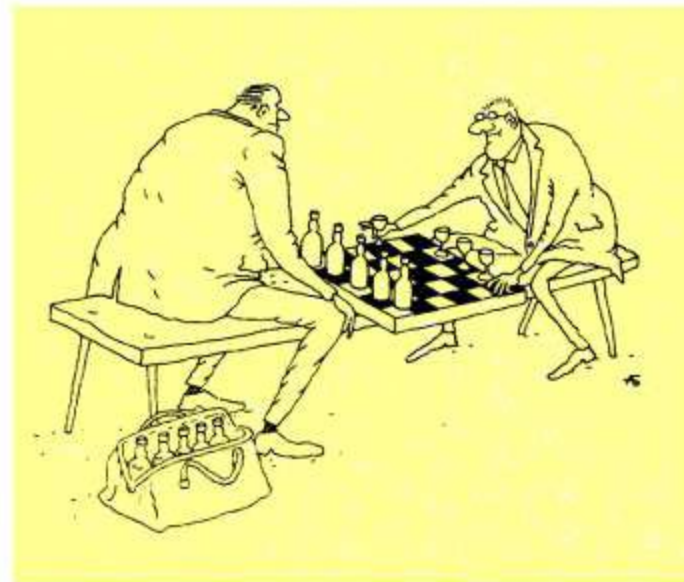
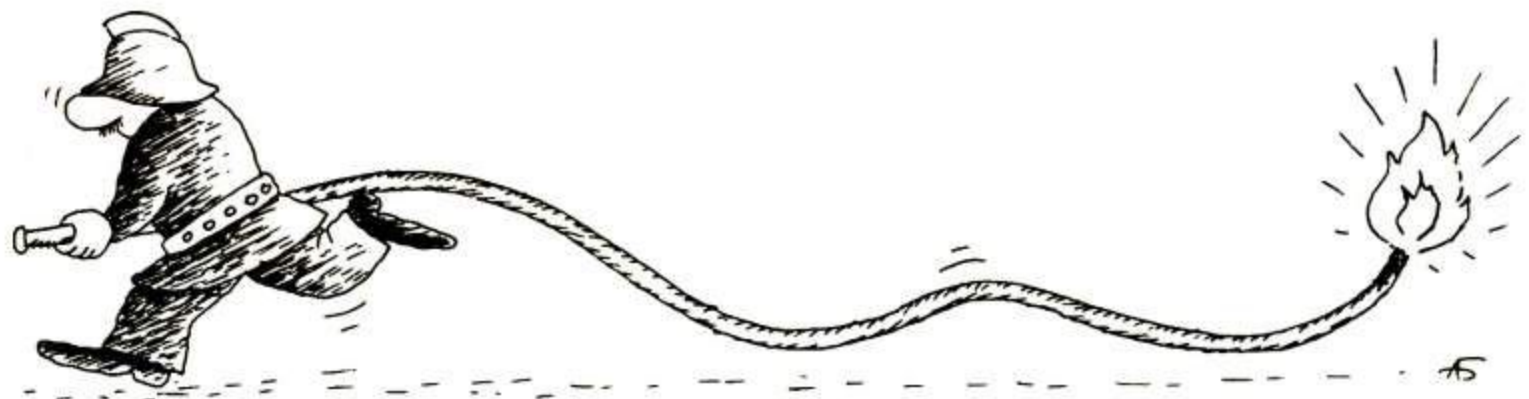
— Чи почувашся щасливою?

— Дуже. Вже рік, як ми поженилися, й досі тільки раз дійшло в нас до сварки.

— Чудесно! А коли ви посварилися?

— Зараз на другий день по шлюбі, й дотепер одне до одного не говоримо.

Малює А. БОБИР — м. Рибниця, Молдова

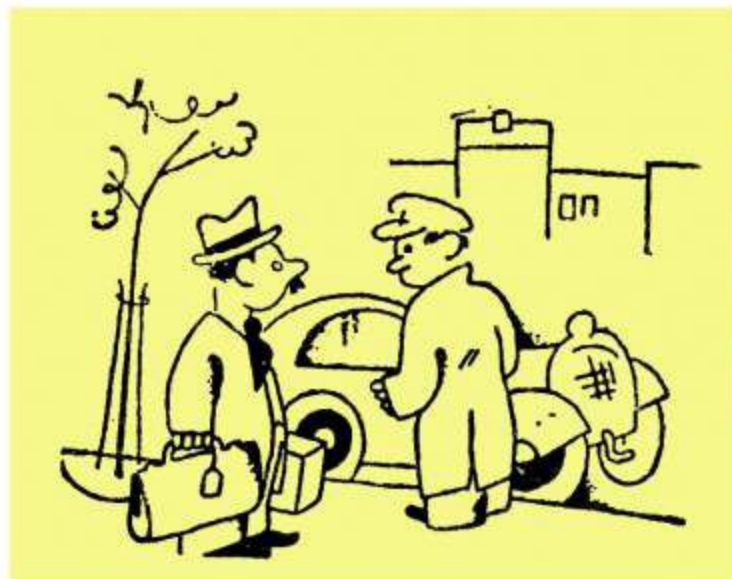
ІНОЗЕМНИЙ ГУМОР

Малюнки з журналів: «Стьршел» (Софія), «Йеж» (Белград), «Панч» (Лондон), «Ойленшпигель» (Берлін), «Рогач» (Братіслава).

— Відпочиваємо, поки не закінчатся гроші...
— Тоді до швидкої зустрічі!

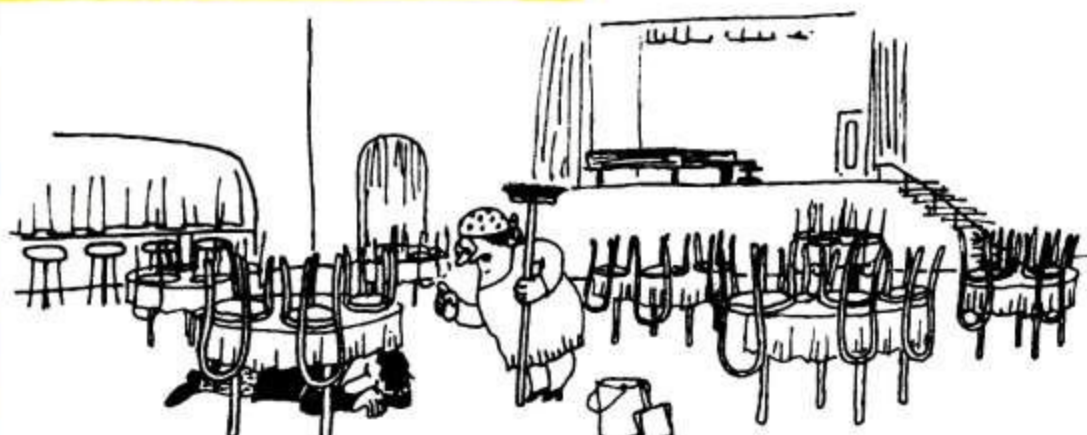
— Скільки коштує машина до станції?
— Двадцять динарів.
— А багаж?
— Безплатно.
— Добре, тоді відвезіть мій багаж, а я піду пішки.

Крісло і лаври в комплекті.

— Третій вгорі зліва.

— Будь ласка, лягайте під інший стіл. Я тут повинна прибрати.

НАША ВІТАЛЬНЯ

Воя ІВАНОВИЧ (Югославія)

КРЕДИТ

Перед тим, як зв'язатися із Міжнародним валютним фондом, я зібрав необхідні гарантії.

Мій план вони підтримали, але сказали, що видати весь кредит не зможуть, і направили мене до Міжнародного банку поновлення та розвитку.

Але для цього мені потрібна була додаткова інформація.

Зібрав.

Мені сказали, що треба почекати, доки вони приймуть рішення.

Я почав наполягати на тому, щоб вони якомога швидше все зробили. Якщо мене не інвестують зараз, потім буде пізно.

Вони вивчили мою заяву і сказали, що згодні, але їм потрібні деякі гарантії.

Я побіг розпитувати. Мені сказали, що «Манхетен чейз» — дуже вільна грошова інституція, яка їм довіряє.

Тоді я пішов до Рокфеллера, але той сказав мені, що не зможе нічого вирішити без своєї Управлінської ради. Тоді я зрозумів, що маю шанс. З тих документів, які додалися, мені стало відомо, що Міжнародний валютний фонд

мене підтримує. Треба було лише знайти ще одного гаранта. Так мені порадили.

Я подзвонив у декілька бензинових кампаній та одному магнату, який виробляє зброю. Розповів їм, у чім справа, і вони поручилися за мене.

Тепер, коли все необхідне було зібрано, я знову постукав у двері Міжнародного банку.

Там почали дивитися мої папери, розмірковувати, а потім сказали, що до тексту угоди треба внести деякі зміни і лише тоді вони зможуть видати потрібну мені суму. А ще за годину вони взагалі не схотіли займатися різними дрібницями, пославшись на те, що її можна й так видати.

Нарешті гроші перерахували на мій особистий рахунок.

Я швидко побіг їх одержувати. Зняв зі свого рахунку всі.

Пішов та купив хліб, два літри молока і заніс усі ці продукти додому.

Ви навіть не уявляєте, як зраділи моя дружина та діти!

Переклав О. КРОТКОВ.

Сексуальна революція у «Союздрукові»

Цілком зрозуміло, що кожна нормальна фізіологічно людина небадьдуха до сексу, хоча ще кілька років тому говорити, тим паче писати на таку тему вважалося чимось непристойним, соромітьким. Було навіть — під час телемосту між США і Радянським Союзом — одна дамочка на запитання американки, як у нас ставляться до сексу, цнотливо відповіла: «А в нашій країні сексу немає!». Мовляв, у нас люди живуть задля виконання виробничих планів, а у вільний від роботи час займаються лишень духовним збагаченням.

Та в міру розвитку гласності й плюралізму думок стало з'ясовуватися, що для радянських людей, як і для всіх інших, сексуальна сфера — теж цілком прийнятна річ. І вже нікого не шокує, що у школах введено курс основ сімейного життя, а в кіосках з'являються брошури з отакими назвами: «Секс. Від проблем до радості. Ситуації й рекомендації».

— Скільки коштує? — запитую в продавця кіоску, що на площі Толбухіна.

— Два карбованці плюс ще два

за плакат, продаємо з навантаженням, — відповіла кіоскерша.

— Такі книжечки — дефіцит, нам їх усього шістьдесят штук виділили, тому й продаємо із залежаними виданнями, — пояснила мені продавець кіоску № 101 на площі Жовтневої революції.

— А хто ж розпорядився продавати з навантаженням?

— Як хто? Керівництво «Союздруку», одеське.

А в кіоску № 706, що на розі вулиці Чижикова і Колгоспного провулку, сексуальні брошури продавали тільки із комплектом журналу... «Барвінок». От тільки незрозуміло, що ж мали на увазі батьки «Союздруку», поєднуючи трактати про сексуальні втіхи з віршиками для малят? Може, для того, аби дорослі не забували, що після сексуальних радостей з'являються на світ діти, чи, можливо, для того, щоб уже з першого класу малюки знали, які проблеми й ситуації чекають на них у майбутньому?

Я. ГУМОВСЬКИЙ, журналіст.
м. Одеса.

ІЗ СЛОВАЦЬКОГО ГУМОРУ

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Старі згадують молодість:
— Коли я був парубком, подобалася мені одна дуже гарна дівчина, Терезка Бобулькова... Хто зна, що з нею тепер, де вона...

— Ти що, старий, та це ж я!

Пан Ладіслав розповідає в товаристві анекдоти.

Раптом одна жінка каже йому:

— Цьому анекдоту принаймні п'ятдесят років!

— Шановна, ви маєте унікальну пам'ять, — посміхнувся пан Ладіслав.

— Першою людиною була безперечно Єва, а не Адам, — каже дружина чоловіку.

— Ти помиляєшся, Біблія стверджує інше, — відповідає чоловік.

— Але ж у тій самій Біблії ти можеш знайти: «Спочатку було слово».

Пані Людмила умовляє чоловіка піти до театру.

— Але ж ти вже бачила цю виставу минулого тижня, — невдоволено відповідає чоловік.

— Так, але тоді я була в іншій спідниці.

До пана Ладіслава дзвонить сусідський хлопчик і просить ножиці.

— Хіба у твого батька немає? — запитує сусід.

— Є, але батько каже, що йому їх шкода використовувати для різання дроту.

— Пане, купіть своїй дружині троянди!

— У мене немає дружини.

— Тоді своїй нареченій.

— У мене немає нареченої.

— В такому випадку купіть у мене троянди на radoшах, що ви маєте тихе та щасливе життя.

Зустрілися у кафе двоє приятелів:

— Слухай, Яро, позич мені сто крон!

— Але у кого, я ж тут нікого не знаю?

— Слухай, твій чоловік розмовляє уночі, коли спить?

— Куди там, таке ледащо, що навіть, коли спить, не хоче розкрити рота.

Переклад К. ОЛЕСЬ.

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

— А все ж таки добре, Ваню, що ми з Росією договір уклали...

«Дитячим яслам № 4, вул. Жовтнева, 6 «Метелик», потрібні на підміну відпусток:

1. няня-санітарка
2. повар
3. праля

Приймаються діти віком до 2 років.

Адміністрація.

(3 об'яви).
Надіслав С. ШИШКО.

Надіслав О. КОВЧА.

«13 вересня 1990 р. о 14 год. в залі засідань Підгаєцької міської Ради відбудеться четверта сесія міської Ради двадцять першого скликання з порядком денним:

1. Про підготовку комунальної служби, закладів освіти, культури, медицини до роботи в осінньо-зимовий період.

Ви записані на виступ по другому питанню, прошу підготувати і своєчасно прибути на сесію. З собою мати письмовий виступ.

Голова міської Ради

Б. С. Дзядикевич.

(3 листа).
Надіслав Я. БОРСУК.

Надіслав Я. ЧОРНИЙ.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО,

В. БОНДАРЕНКО,

А. ВАСИЛЕНКО,

П. ГЛАЗОВИЙ,

В. ЗЕЛІНСЬКИЙ

(головний художник),

Ю. ІЩЕНКО

(відповідальний секретар),

Д. МОЛЯКЕВИЧ,

М. ПРУДНИК,

І. СОЧИВЕЦЬ,

В. ЧЕПІГА

(заступник головного редактора).

Засновник — видавництво
«Радянська Україна».

Співвидавці:
видавництво
«Радянська Україна»,
журнал «Перець».

Журнал «Перець» № 2 (1332)
(на українському мові)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 17.12.90.

Підписано до друку 10.01.91.

Формат 70Х108/4. Папір офсетний № 2.

Офсетний друк, 2,8 умовн.-друк. арк.

14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.

Тираж 1 097 600 прим. Зам. 01100020.

Ціна 50 к. (для передплатників — 40 к.)

© Журнал «Перець» 1991 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-15,
художнього відділу 441-89-11.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковувати із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатись
на «Перець».

Журнальний комплекс
видавництва «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, вул. Героїв космосу, 6.

Журнальний комплекс
издательства «Радянська Україна»,
252146, Київ-146, ул. Героев космоса, 6.

Теми цього номера придумали:
В. Адамович, М. Вайсборд, С. Вет-
кін, О. Гуцол, Р. Друкман, Т. Зе-
ленченко, Ю. Іщенко, О. Конова-
ленко, М. Максименко, В. Солонь-
ко, С. Федько.

